

บันทึก

เรื่อง ปัญหากฎหมายบำเหน็จบำนาญ (กรณีขุณนิยมบรรณสาร และนายประยูร จามิกร)

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ได้ส่งปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายบำเหน็จบำนาญให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาโดยหนังสือที่ ๖๑๑๗/๓๔/๖ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ในกรณีต่อไปนี้

๑. ขุณนิยมบรรณสาร ได้รับราชการทางกระทรวงวังเดิม ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ แล้วนอกจากราชการเพราะยุบเลิกตำแหน่งได้รับเงินเดือนครั้งสุดท้าย ๗๐ บาท ได้รับบำนาญเหตุดูทดแทนปีละ ๑๕๔ บาท หรือเดือนละ ๑๒ บาท ๓๓ ๑/๓ สตางค์ ต่อมาได้กลับเข้ารับราชการใหม่ทางกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๙ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ ได้รับเงินเดือน ๘๐ บาท (สูงกว่าเงินเดือนเดิม) ได้งดเบิกบำนาญตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการใหม่เป็นต้นมาตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ ร.ศ.๑๐๐ และยังคงรับราชการอยู่ตลอดมาจนถึงเวลานี้ ปัญหาจึงมีว่าขุณนิยมบรรณสาร จะนับเวลาราชการตอนที่ได้รับบำนาญไปแล้วติดต่อกับเวลารับราชการตอนหลังได้หรือไม่

๒. นายประยูร จามิกร เริ่มเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ เป็นต้นมา กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ออกจากราชการฐานมีมลทินมัวหมอง ตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เพื่อรอฟังผลการพิจารณาที่จะสั่งไล่ออกหรือปลดออกตามมาตรา ๔๓ (ก) และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๕ ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ ๕๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้นายประยูร จามิกร ออกจากราชการฐานมีมลทินมัวหมองเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุดูทดแทนตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ ตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรอฟังผลการพิจารณาเป็นต้นไป ปัญหาจึงมีว่านายประยูร จามิกร จะมีสิทธิได้รับบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ขณะออกจากราชการ (ออกวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓) หรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่กระทรวงมหาดไทยออกคำสั่งครั้งหลัง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. กรณีขุณนิยมบรรณสาร ข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้เข้ารับราชการมาครั้งหนึ่งแล้ว ออกจากราชการเพราะยุบเลิกตำแหน่ง ต่อมากลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งตามพระราชบัญญัตินั้นได้บัญญัติถึงเรื่องการนับเวลาราชการหลายตอนต่อกันไว้ในมาตรา ๑๓ ดังนี้ “ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่ยกกลับเข้ารับราชการนั้น อาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้” ปัญหาจึงมีว่าตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่ยกกลับเข้ารับราชการนั้นบัญญัติให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้หรือไม่ ขุนนิยมนิพนธ์สารได้กลับเข้ารับราชการใหม่เมื่อวันที่ มิถุนายน ๒๔๗๑ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะนั้นก็คือ พระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ ร.ศ.๑๒๐ ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติไว้ว่าเฉพาะในกรณีที่อัตราเงินเดือนที่จะได้รับในครั้งหลังต่ำกว่าอัตราเงินเดือนที่เคยรับเมื่อต้องออกจากราชการ และรับเงินบำนาญอยู่ด้วยบวกกับเงินเดือนที่ได้รับใหม่เช่นนี้แล้วจะเอาเวลาที่ได้รับราชการคราวก่อนมาบวกด้วยไม่ได้ แต่หาได้บัญญัติถึงกรณีที่อัตราเงินเดือนครั้งหลังสูงกว่าที่เคยรับครั้งก่อนไม่ ซึ่งแสดงว่ากฎหมายมิได้ห้ามมิให้เอาเวลาราชการคราวก่อนมาบวกด้วยสำหรับกรณีขุนนิยมนิพนธ์สารนี้ปรากฏว่าได้รับเงินเดือนเมื่อต้องออกจากราชการคราวก่อนเดือนละ ๗๐ บาท และได้รับเงินเดือนในครั้งหลังเดือนละ ๘๐ บาท คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ขุนนิยมนิพนธ์สารมีสิทธิที่จะนับเวลาราชการตอนที่ได้รับบำนาญไปแล้วติดต่อกับเวลาราชการตอนหลังตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ ร.ศ.๑๒๐ ประกอบกับมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔

๒. กรณีนายประยูร จามิกร ปัญหาอันพึงพิจารณาในกรณีนี้มีเพียงว่านายประยูร จามิกร ออกจากราชการเมื่อใด ข้อเท็จจริงปรากฏว่าครั้งแรกกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากราชการเพื่อรอฟังผลการพิจารณาตามมาตรา ๔๓ (ก) และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๖ ตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๙๓ และมาตรา ๖๓ นั้นเองกฎหมายใช้คำว่า จะสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ (ก) ไว้ก่อนก็ได้ ซึ่งแสดงว่าการออกจากราชการยังไม่เป็นอันเสร็จเด็ดขาด กล่าวคือ จะต้องฟังคำพิพากษาศาลหรือผลการสอบสวนพิจารณาแล้วจึงจะดำเนินการต่อไปได้ อีกประการหนึ่งข้าราชการผู้นี้ยังไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญเพราะคำสั่งให้ออกยังไม่เสร็จเด็ดขาด อนึ่งได้ความเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงการคลังว่าในการสั่งให้ออกจากราชการครั้งหลังนั้น กระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกโดยอาศัยอำนาจในมาตรา ๔๓ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๘๕ อันเป็นการให้ออกจากราชการเสร็จเด็ดขาดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่านายประยูร จามิกร ได้ออกจากราชการตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๕๓๑/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๙๔ นั้น ถูกต้องแล้ว หากให้ออกจากราชการตามคำสั่งครั้งแรกไม่ ฉะนั้น นายประยูร จามิกร จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะออกจากราชการโดยเด็ดขาด ส่วนที่ได้มีคำสั่งให้ออก (ครั้งหลัง) ตั้งแต่วันที่สั่งให้ออกเพื่อรอฟังผลการพิจารณา (วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๙๓) นั้น จะมีผลเกี่ยวกับการนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญอย่างไรหรือไม่เป็นอีกปัญหาหนึ่ง

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย
(นายหยุต แสงอุทัย)
เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๕๗